

Mener statens holdning til ELTE-studentene er styrket

PSYKOLOGI

ELTE-UNIVERSITETET Norske studenter ble nektet lisens av norske helsemyndigheter etter avsluttet psykologistudium ved Eötvös Loránd University i Budapest. Nå foreligger en uttalelse fra EFTA-domstolen i saken.. Foto: Wikimedia commons

Regjeringsadvokaten mener statens holdning til ELTE-studentene er styrket etter at EFTA-domstolen uttalte seg i saken 25. mars. ELTE-studentenes advokat er uenig.

TEKST

Per Halvorsen

PUBLISERT 26. mars 2021

EMNER **ELTE**

Saken ble oppdatert 26. mars kl. 16.53

Ifølge advokat Torje Sunde hos Regjeringsadvokaten avviser EFTA-domstolen ELTE-kandidatenes anførsler mot norsk praksis for godkjenning av masterutdanningen i klinisk og helsepsykologi fra Eötvös Loránd University (ELTE) i Budapest.

– Hadde anførslene blitt tatt til følge, ville det ha utvidet adgangen til psykologyrket i Norge. Vi ser nå frem til behandlingen i lagmannsretten, skriver Sunde i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Peker i samme retning

I følge Sunde peker EFTA-domstolen i sin uttalelse i samme retning som EU-kommisjonen under en høring i november. Da avviste kommisjonen at masterutdanningen i psykologi ved ELTE var en profesjonsutdanning og omfattes av EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, en forutsetning for at ELTE-kandidatene skulle få autorisasjon som psykolog i Norge.

EFTA-domstolen skriver blant annet dette: «Som Kommisjonen har påpekt, synes den ungarske MA i psykologi å være en generell akademisk grad innen psykologifeltet som gjør en person kvalifisert for spesialisert videreutdanning til et yrke, men den synes ikke i seg selv å utgjøre en yrkeskvalifikasjon».

Sunde understreker at EFTA-domstolen i denne avgjørelsen bare har uttalt seg om tolkingen av EØS-retten. Den har ikke tatt stilling i den konkrete saken ELTE-kandidatene har anlagt mot den norske staten. Det er det Borgarting lagmannsrett som skal gjøre.

Kjenner seg ikke igjen

ELTE-studentens advokat, Per Andreas Bjørgan, sier han ikke kjenner seg igjen i Regjeringsadvokatens beskrivelse.

– EFTA-domstolen tar ikke stilling til den konkrete saken og norsk godkjenningspraksis, sier han.

Bjørgan sier at staten ifølge EFTA-domstolen må sammenligne alle søkerens diplomer, attester, andre kvalifikasjonsbevis og yrkeserfaring med sine egne krav for å utøve det aktuelle yrke. Staten må også spesifisere hva slags utdanning som mangler slik at søkeren skal kunne fullføre eller supplere utdanningen, mener han. Bjørgan sier staten må gjøre dette for å legge til rette for en effektiv utøvelse av de grunnleggende friheter som sikres i EØS-avtalen.

– Det er altså ikke rettslig grunnlag for statens argumenter om at direktivet uttømmende regulerer spørsmålet om godkjenning. Samtlige parter i saken, også EU-kommisjonen, gikk her i rette med statens argumentasjon. Ingen av vedtakene som hittil er fattet i ELTE-saken, tilfredsstillende denne minstestandarden.

Under høringen i Luxembourg, 17. november uttalte EU-kommisjonens representant Lorna Armati at den ungarske psykologtittelen okleveles pszichológus, som den ungarske masterutdanningen leder frem til, ikke er en beskyttet tittel og ikke gir lov til å delta i kliniske aktiviteter.

– For å kalle noe en profesjon må det være mulig å beskrive en rekke profesjonelle aktiviteter som karakteriserer profesjonen. Du tilhører ikke en profesjon når du kan gjøre «alt» med utdanningen din, sa Armati.

- ELTE-utdanningen er ingen profesjonsutdanning

EU-kommisjonen avviser at masterutdanningen i psykologi ved ELTE er en profesjonsutdanning, og hevder den dermed ikke omfattes av EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv.

Uenig med ESA

EU-kommisjonens synspunkt står i skarp kontrast til hva EFTAs overvåkningsorgan ESA tidligere har uttalt. ESA mener at ELTE-utdanningen ikke er mer ulik den norske psykologutdanningen enn at den må anerkjennes i Norge. Har ELTE-studentene kunnskapsmessige mangler, kan studentene tilbys supplerende teoretisk og praktisk trening, er ESAs holdning.

LES OGSÅ

ESA: - Norge må anerkjenne ELTE-utdanningen

EFTAs overvåkningsorgan ESA mener ELTE-utdanningen ikke er mer ulik den norske psykologutdanningen enn at den må anerkjennes i Norge. Regjeringsadvokaten mener ESA ikke har vurdert grundig nok.

Kjernerpunktet i striden er altså hvorvidt studenter med master i klinisk og helsepsykologi fra Eötvös Loránd University (ELTE) i Budapest er utdannet til samme yrke som en med norsk psykologutdanning. Spørsmålet har betydning blant annet for om ELTE-studentene skal få autorisasjon som psykolog i Norge. Fra 2016, etter at Helsedirektoratet endret sin godkjenningspraksis, får ikke lenger studentene slik autorisasjon.

LES OGSÅ

Psykologi-studentene tapte mot staten i ELTE-saken

De 163 psykologi-studentene utdannet i Ungarn nådde ikke fram med sine krav i Oslo tingrett. Dommen virker grundig og velskrevet, mener statens advokat. Studentenes advokat varsler anke.

I april skal Borgarting lagmannsrett behandle anken fra ELTE-studentene som gikk til sak mot den norske stat, og som tapte da saken var oppe for Oslo tingrett i november 2019.

TEKST

Per Halvorsen, journalist

